

Danila Kiša 5, 81000, Podgorica

www.nvoglas.com

glas.nvo.me@gmail.com

Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za period 2024–2025

Jun 2026. godine

Sadržaj

1	Uvod	4
2	Projekti i projektne aktivnosti realizovane u periodu 2024–2025. godine	5
2.1	Erasmus+ projekat “Circular ECOnomy ENTREpreneurship”	5
2.1.1	Radionica u Podgorici – klimatske promjene i cirkularna ekonomija	5
2.1.2	Međunarodni trening i evaluacija u Zadru	6
2.2	Erasmus+ projekat “Eco-Entrepreneurship & Circular Economy: On the Path to Sustainable Change”	7
2.2.1	Međunarodna multiplikatorska konferencija – Skoplje (13–16. mart 2024.)	7
2.2.2	Prva radionica diseminacije – Podgorica (20. mart 2024.)	8
2.2.3	Druga radionica diseminacije – Bar (29. mart 2024.)	9
2.2.4	Treća radionica diseminacije – Nikšić (5. april 2024.)	9
2.3	RYCO projekat “Digital Guardians: Empowering Youth for Online Safety and Digital Citizenship”	10
2.3.1	Omladinska razmjena – Popova Šapka, Tetovo	10
2.3.2	Diseminaciona radionica – Podgorica	11
2.4	Erasmus+ Projekat „Not Neat to be NEET“: jačanje inkluzivnih kapaciteta omladinskih organizacija Zapadnog Balkana	12
2.4.1	Kick-off sastanak u Podgorici: početak zajedničkog rada	12
2.4.2	Mid-term sastanak u Mostaru: evaluacija i unapređenje projekta	13
2.4.3	Istraživanje o NEET mladima i mladima sa manje mogućnosti	14
2.4.4	Nacionalne obuke u Crnoj Gori	15
2.4.5	Sastanak u Tirani: strateško planiranje završne faze projekta	17
2.4.6	Erasmus+ Projekat „Digital Response to Unemployment Problems in the Western Balkans (DRUPWB)“: podrška modernizaciji stručnog obrazovanja na Zapadnom Balkanu	18
2.5	Projekat „DigiCreate“: digitalne i kreativne vještine za mlade kroz interkulturalnu saradnju	19
2.5.1	Online kick-off sastanak projekta	20
2.5.2	Pokretanje DigiCreate platforme	20
2.5.3	Istraživanje o digitalnim kompetencijama i potrebama mladih u kulturnim i kreativnim industrijama	21
2.6	Erasmus+ projekat Youth DigiZone – OUR COMMON GROUND	22
2.6.1	Kick-off sastanak – početak implementacije	22

2.6.2	Prvi regionalni digitalni seminar (10.–12. jun 2025.).....	23
2.6.3	Digi Talk Youth Lens Poll istraživanje (2025.).....	24
2.6.4	Interaktivna online radionica „Mladi & Digitalna Budućnost: Šta Kažu Podaci?“ (25. decembar 2025.).....	25
2.7	RYCO projekat “Youth Neighborhood Connection: A Transformative Moment for Cooperation” – #Balkans4Sure.....	26
2.7.1	Virtuelna radionica #Balkans4Sure – 4. jun 2025.	26
2.7.2	Omladinska razmjena u Kruševu – 21.–26. jul 2025.....	27
2.7.3	Regionalna omladinska konferencija – 25.–29. septembar 2025.	28
2.8	WBF projekat - Youth Engagement for Europeanization of the Balkans.....	29
2.8.1	Kick-off događaj – Podgorica.....	29
2.8.2	Istraživanje – uključenost mladih u EU procese.....	30
2.8.3	Regionalni forum – Priština.....	31
2.8.4	Serijski intervjui – mladi, eksperti i institucije	32
2.8.5	Završna konferencija – Skoplje	34
2.9	Erasmus+ KA1 trening „Developing digital competences of young people based on DigComp framework“	35
3	Neprojektne i institucionalne aktivnosti organizacije (2024–2025)	37
3.1	Gostovanja u medijima i javna predstavljanja rada organizacije	37
3.2	Učešća na događajima.....	42
3.2.1	YouthJobLink – predstavljanje socijalnog preduzetništva “Komunumo” (16. januar 2024.)	42
3.2.2	Radionica “Tradicionalni instrumenti u koreografijama” (Cetinje, 27–28. april 2024.)	43
3.2.3	Western Balkans Cyber Camp (Albanija, 10–12. maj 2024.).....	44
3.2.4	EUSAIR Forum i AIYOF6 (Šibenik, Hrvatska, 15–16. maj 2024.).....	45
3.2.5	Trening za lidere interkulturalnih omladinskih razmjena (Njemačka, 24.–31. maj 2024.)	46
3.2.6	Sjednica Skupštine Mreže za mlade Crne Gore (MMCG) - 10. jun 2024.....	47
3.2.7	Trening Upravnog odbora MMCG (22–23. jun 2024.)	48
3.2.8	Završna konferencija MMCG – “Aktivacija potencijala mladih” (5. jul 2024.)	49
3.2.9	EaSI program – prezentacija grant poziva (9. jul 2024.)	50
3.2.10	Sajam poslova – Digitalne vještine (11. jul 2024.).....	51
3.2.11	Youth MeetUp – Sarajevo (RYCO) (22–24. jul 2024.).....	52

3.2.12	Ruralni kamp “Postani lider za LEADER!” – Pljevlja (27–30. avgust 2024.).....	52
3.2.13	Boranka akcija pošumljavanja – planina Vojnik, Nikšić (26. oktobar 2024.).....	53
3.2.14	Panel o izmjenama Zakona o radu – Podgorica (19. septembar 2024.).....	54
3.2.15	Forum razmjene u okviru Evropske agende za omladinski rad (EYWA) – Leuven, Belgija (11–14. novembar 2024.).....	55
3.2.16	Panel „Prava studenata i mladih u donošenju odluka“ – Skupština Glavnog grada (21. novembar 2024.).....	56
3.2.17	Drugi Omladinski parlament Crne Gore – Podgorica (2. decembar 2024.)	57
3.2.18	Erasmus+ informativni dan – „Not Neat to be NEET“ (18. decembar 2024.)	58
3.2.19	Erasmus+ studijska posjeta „Act for Future“ – Priština i Prizren (7–12. april 2025.) 59	
3.2.20	Cluster sastanak Erasmus+ – inkluzija i raznolikost (16. april 2025.)	59
3.2.21	Sastanak o uključivanju mladih u klimatske politike – Podgorica (6. jun 2025.) ..	60
3.2.22	Prva konferencija liderki Crne Gore – Podgorica (5. novembar 2025.)	61
4	Finansijski izvještaj za 2024. i 2025. godinu	62

1 Uvod

Ovaj dokument predstavlja objedinjeni izvještaj o radu i finansijskom poslovanju organizacije za period 2024. i 2025. godine. U njemu su sistematizovano prikazane ključne programske aktivnosti, projekti i inicijative realizovane tokom dvogodišnjeg perioda, kao i njihovi rezultati i doprinos ciljnim grupama i širem društvenom kontekstu.

Izvještaj pruža sveobuhvatan pregled institucionalnog i programskog razvoja organizacije, sa posebnim fokusom na kontinuitet djelovanja, jačanje partnerstava i unapređenje uticaja u oblastima socijalne inkluzije, omladinskih politika, rodne ravnopravnosti i zaštite životne sredine. Pored narativnog dijela koji oslikava implementirane aktivnosti i postignuća, dokument sadrži i finansijski pregled zasnovan na zvaničnim bilansima stanja i uspjeha, čime se obezbjeđuje uvid u odgovorno i transparentno upravljanje resursima.

Cilj ovog izvještaja je da na jasan i strukturiran način prikaže sveukupne rezultate rada organizacije, kao i način na koji su dostupni resursi korišćeni u funkciji ostvarivanja strateških ciljeva i unapređenja društvenog uticaja.

2 Projekti i projektne aktivnosti realizovane u periodu 2024–2025. godine

U periodu 2024–2025. godine organizacija je realizovala niz projekata i projektne aktivnosti usmjerenih na jačanje socijalne inkluzije, unapređenje položaja mladih, promociju rodne ravnopravnosti i razvoj održivih zajednica. Aktivnosti su sprovedene kroz partnerske i međunarodne programe, sa posebnim fokusom na osnaživanje ciljnih grupa i unapređenje njihovih kapaciteta za aktivno učešće u društvenim procesima.

Projekti su obuhvatili širok spektar tema, uključujući zapošljivost mladih, obrazovanje i neformalno učenje, klimatske politike i zaštitu životne sredine, kao i jačanje participacije u donošenju odluka. Kroz implementaciju projektne aktivnosti organizacija je nastavila da razvija održive modele djelovanja, jača mreže saradnje i doprinosi lokalnim i regionalnim politikama.

2.1 Erasmus+ projekat “Circular ECOnomy ENTREpreneurship”

U okviru Erasmus+ projekta “Circular ECOnomy ENTREpreneurship”, koji sprovodi partnerski konzorcijum organizacija iz Hrvatske, Srbije, Italije, Bosne i Hercegovine, Kosova i Crne Gore, uključujući NVO GLAS, tokom 2024. godine realizovane su aktivnosti usmjerene na jačanje kapaciteta mladih i omladinskih radnika u oblasti cirkularne ekonomije, klimatskih promjena i održivog preduzetništva.

2.1.1 Radionica u Podgorici – klimatske promjene i cirkularna ekonomija

Dana 7. marta 2024. godine u Omladinskom centru Podgorica realizovana je interaktivna radionica pod nazivom “Klimatske Promjene i Cirkularna Ekonomija: Razumijevanje, Akcija, Transformacija”.

Cilj radionice bio je jačanje kapaciteta mladih za razumijevanje klimatskih promjena i primjenu principa cirkularne ekonomije u razvoju održivih preduzetničkih inicijativa.

U prvom dijelu radionice, koji je vodila Teodora Brajević, učesnici su se upoznali sa osnovnim pojmovima klimatskih promjena, uključujući uzroke i posljedice poput topljenja glečera i permafrosta, kao i sa mjerama za smanjenje karbonskog otiska i promociju održivog načina života. Realizovana je interaktivna vježba “Dijagram uzroka i posljedica”, kroz koju su učesnici analizirali uzročno-posljedične veze klimatskih promjena.

U drugom dijelu radionice, koji je vodio Ognjen Tomčić, obrađeni su koncepti cirkularne ekonomije, uključujući razliku između linearnih i cirkularnih modela, kao i značaj reciklaže, popravke i ponovne upotrebe resursa. Kroz igru “Dopuni” učesnici su na praktičan način unaprijedili razumijevanje primjene cirkularne ekonomije.

Radionica je završena grupnom diskusijom o mogućnostima primjene održivih praksi u lokalnim zajednicama.

2.1.2 Međunarodni trening i evaluacija u Zadru

U periodu od **11. do 15. marta 2024. godine** u Zadru (Hrvatska) održan je evaluacioni i trening sastanak u okviru istog projekta, na kojem su učestvovali predstavnici NVO GLAS: Aleksa Šljivančanin, Tijana Rakočević i Jovan Nikolić.

Cilj sastanka bio je evaluacija sprovedenih i planiranih aktivnosti, razmjena iskustava između partnerskih organizacija i jačanje kapaciteta omladinskih radnika za rad sa mladima u oblasti ekologije, održivosti i cirkularne ekonomije.

Učesnici su predstavili aktivnosti realizovane u svojim lokalnim zajednicama, razmijenili iskustva i diskutovali o izazovima u implementaciji radionica i programa za mlade. Dodatno, organizovane su interkulturalne večeri koje su doprinijele jačanju saradnje i međusobnog razumijevanja među partnerima.

Realizovane aktivnosti u okviru projekta “Circular ECONomy ENTREpreneurship” predstavljaju kontinuiran proces jačanja kapaciteta mladih i omladinskih radnika kroz kombinaciju lokalnih radionica, međunarodnih treninga i diseminacije rezultata. Projekat je doprinio unapređenju znanja i praktičnih vještina u oblasti cirkularne ekonomije, klimatskih promjena i održivog razvoja.

2.2 Erasmus+ projekat “Eco-Entrepreneurship & Circular Economy: On the Path to Sustainable Change”

U okviru Erasmus+ projekta “Eco-Entrepreneurship & Circular Economy: On the Path to Sustainable Change”, koji sprovodi partnerski konzorcijum organizacija iz Sjeverne Makedonije, Srbije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Kipra i Crne Gore, uključujući NVO GLAS, tokom 2024. godine realizovane su aktivnosti usmjerene na jačanje kapaciteta mladih u oblasti ekopreduzetništva, cirkularne ekonomije i održivog razvoja kroz međunarodne i lokalne događaje.

2.2.1 Međunarodna multiplikatorska konferencija – Skoplje (13–16. mart 2024.)

Predstavnici NVO GLAS učestvovali su na Međunarodnoj multiplikatorskoj konferenciji u Skoplju, koja je okupila partnere i učesnike projekta iz više zemalja.

Konferencija je bila usmjerena na diseminaciju projektnih rezultata, predstavljanje dobrih praksi i jačanje saradnje među organizacijama. Tokom višednevnog događaja predstavljeni su ciljevi projekta, online alati i edukativni sadržaji, uključujući primjere dobrih praksi u oblasti eko-preduzetništva i cirkularne ekonomije. Poseban segment bio je posvećen umrežavanju i razmjeni iskustava među učesnicima.

2.2.2 Prva radionica diseminacije – Podgorica (20. mart 2024.)

U Omladinskom centru Podgorica realizovana je prva radionica diseminacije sa učenicima JU Srednje ekonomske škole „Mirko Vešović“. Učesnici su upoznati sa Erasmus+ programom i rezultatima projekta, kao i sa primjerima dobre prakse u oblasti eko-preduzetništva i cirkularne ekonomije. Predstavljen je projekat “Eko daska”, nakon čega je uslijedila diskusija i interaktivna igra “Ecopol”.

2.2.3 Druga radionica diseminacije – Bar (29. mart 2024.)

U Omladinskom centru Bar realizovana je druga radionica diseminacije, tokom koje su učesnici upoznati sa aktivnostima projekta, uključujući omladinske razmjene i studijske posjete, kao i sa primjerima dobre prakse u oblasti cirkularne ekonomije. Radionica je završena interaktivnom diskusijom i igrom “Ecopol”.

2.2.4 Treća radionica diseminacije – Nikšić (5. april 2024.)

U prostorijama IPC Tehnopolis u Nikšiću održana je treća radionica diseminacije. Učesnici su se upoznali sa rezultatima projekta i primjerima dobre prakse u oblasti eko-preduzetništva i

cirkularne ekonomije. Poseban akcentat stavljen je na prikaz projekta “Eko daska”, nakon čega je uslijedila diskusija i edukativna igra “Ecopol”.

Realizovane radionice doprinijele su diseminaciji rezultata Erasmus+ projekta i jačanju znanja mladih o cirkularnoj ekonomiji, eko-preduzetništvu i održivim praksama kroz interaktivan i praktičan pristup rada.

2.3 RYCO projekat “Digital Guardians: Empowering Youth for Online Safety and Digital Citizenship”

U okviru RYCO programa “**RYC**onnecting You(th)”, realizovan je projekat “Digital Guardians: Empowering Youth for Online Safety and Digital Citizenship”, usmjeren na jačanje kapaciteta mladih za bezbjedno, odgovorno i kritičko korišćenje digitalnih prostora, kao i promociju aktivnog digitalnog građanstva.

Projekat je sproveden u partnerstvu organizacija Atlantis ESC (Sjeverna Makedonija), Community Empowering and Organization (Albanija), Youth Workers Alliance (Srbija) i NVO GLAS (Crna Gora).

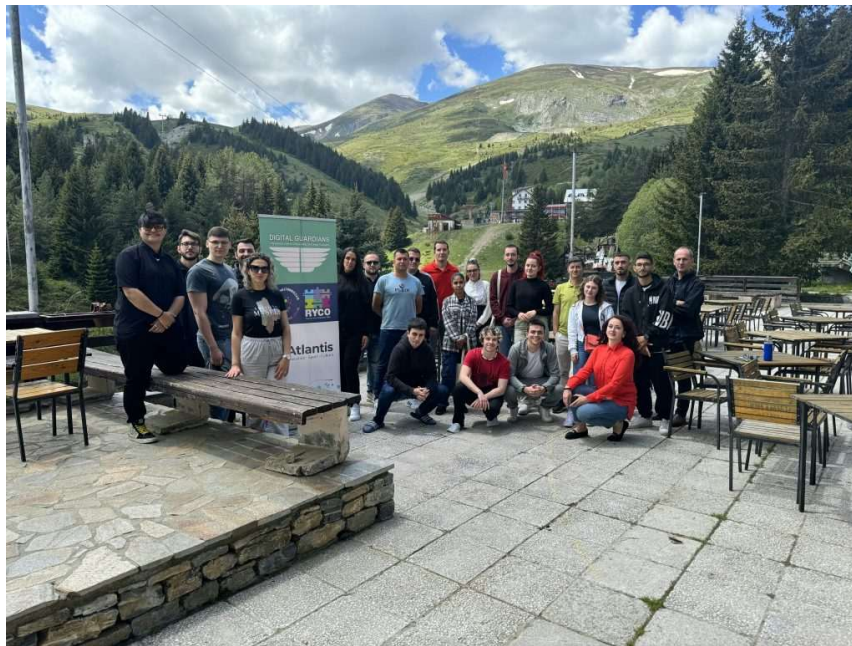
2.3.1 Omladinska razmjena – Popova Šapka, Tetovo

U periodu od 26. maja do 1. juna 2024. godine, u Hotelu i Spa Arena na Popovoj Šapki (Tetovo, Sjeverna Makedonija), održana je omladinska razmjena koja je okupila 20 mladih učesnika iz Sjeverne Makedonije, Srbije, Albanije i Crne Gore.

Tim iz Crne Gore predvodila je izvršna direktorica NVO GLAS, Milica Dedić.

Tokom sedmodnevnog programa, učesnici su kroz interaktivne radionice, grupni rad i neformalno učenje unaprijedili znanja i vještine u oblastima digitalne i medijske pismenosti, sajber bezbjednosti i odgovorne upotrebe interneta. Poseban fokus bio je na prepoznavanju i prevenciji sajber nasilja, kao i na razvoju kritičkog odnosa prema informacijama i lažnim vijestima.

Kroz praktične zadatke i timski rad, učesnici su kreirali kampanje i rješenja za izazove online okruženja, čime su dodatno osnaženi da djeluju kao aktivni i odgovorni digitalni građani.

2.3.2 Diseminaciona radionica – Podgorica

U okviru istog projekta, u Omladinskom centru Podgorica realizovana je diseminaciona radionica posvećena temi sajber nasilja i online sigurnosti.

Radionicu je vodila izvršna direktorica NVO GLAS, Milica Dedić, uz podršku predstavnika CIRT-a (Computer Incident Response Team).

Učesnici su imali priliku da se upoznaju sa ključnim aspektima sajber nasilja, zaštitom digitalnog identiteta, kao i institucionalnim mehanizmima zaštite i prijave incidenata u Crnoj Gori. Kroz interaktivan pristup i igru “Cyber štit”, znanje je preneseno na praktičan i mladima blizak način, što je dodatno doprinijelo razumijevanju i angažmanu učesnika.

Realizovane aktivnosti u okviru projekta pokazale su koliko je važno kontinuirano ulagati u digitalnu pismenost i bezbjednost mladih u savremenom društvu. Kombinacijom međunarodne omladinske razmjene i lokalne diseminacije, projekat je omogućio razmjenu znanja, iskustava i dobrih praksi među mladima iz više zemalja regiona.

Mladi su kroz učešće ne samo unaprijedili svoja znanja o digitalnim izazovima, već su i osnaženi da postanu aktivni nosioci pozitivnih promjena u svojim zajednicama. Projekat je doprinio stvaranju odgovornije, sigurnije i svjesnije digitalne generacije koja razumije i koristi potencijal interneta na konstruktivan način.

2.4 Erasmus+ Projekat „Not Neat to be NEET“: jačanje inkluzivnih kapaciteta omladinskih organizacija Zapadnog Balkana

Projekat „Not Neat to be NEET – building capacities of the Western Balkans’ youth organisations for more inclusive projects and full participation of youth with fewer opportunities“ predstavlja regionalnu inicijativu usmjerenu na jačanje kapaciteta omladinskih organizacija i unapređenje uključivanja mladih iz NEET kategorije (mladi koji nijesu zaposleni, ne školuju se i ne pohađaju obuke).

Projekat traje 20 mjeseci i okuplja pet partnerskih organizacija: Udruženje Narodni parlament (Srbija – koordinator), NVO GLAS (Crna Gora), LDA Mostar (Bosna i Hercegovina), Center for Bridging Communities (Albanija) i Youth Center Drenas (Kosovo*). Fokus je na razvoju inkluzivnih metodologija, jačanju neformalnog obrazovanja i kreiranju održivih modela rada sa mladima sa manje mogućnosti.

2.4.1 Kick-off sastanak u Podgorici: početak zajedničkog rada

U periodu od **18. do 20. novembra 2024. godine** u Podgorici je održan kick-off sastanak projekta, koji je označio zvaničan početak implementacije.

Tokom prvog dana partneri su predstavili organizacije, ciljeve projekta i planirane rezultate. Diskutovano je o metodologiji rada, dugoročnoj viziji i ulozi svake organizacije u okviru konzorcijuma. Poseban fokus stavljen je na razmjenu iskustava u radu sa mladima iz NEET kategorije i mladima sa manje mogućnosti.

Drugog dana razrađeni su tehnički aspekti implementacije, uključujući monitoring i evaluaciju, vidljivost projekta, zaštitu podataka i definisanje ključnih indikatora uspjeha. Dogovoreno je sprovođenje nacionalnih istraživanja kroz fokus grupe i online ankete, uz izradu zajedničke digitalne publikacije sa komparativnim rezultatima iz svih partnerskih zemalja.

Trećeg dana definisane su nacionalne neformalne aktivnosti za mlade, koje uključuju online pripremne sesije i dvije offline aktivnosti po zemlji, sa po 25 učesnika.

2.4.2 Mid-term sastanak u Mostaru: evaluacija i unapređenje projekta

U periodu **24.–26. mart 2025. godine** u Mostaru je održan mid-term sastanak projekta, na kojem su partneri analizirali dosadašnju implementaciju.

Predstavljeni su rezultati istraživanja i iskustva iz fokus grupa, kao i napredak u pripremi nacionalnih obuka. Diskutovano je o unapređenju metodologije rada sa NEET mladima i kvalitetu implementacije aktivnosti.

Poseban fokus bio je na finalizaciji i unapređenju nacionalnih trening programa, razvoju akcionih planova i jačanju praktičnih metoda rada, kao i na razradi koncepta job shadowing aktivnosti.

2.4.3 Istraživanje o NEET mladima i mladima sa manje mogućnosti

U periodu **februar – mart 2025. godine** sprovedeno je regionalno istraživanje koje je imalo za cilj bolje razumijevanje položaja NEET mladih i mladih sa manje mogućnosti u partnerskim zemljama.

Istraživanje je uključivalo desk analizu, online anketu i fokus grupe sa mladima i omladinskim radnicima. U Crnoj Gori je online anketu ispunilo **83 mladih**, dok su realizovane dvije fokus grupe — sa omladinskim radnicima i mladima iz ranjivih kategorija, uključujući mlade iz RE populacije uz podršku Crvenog krsta Crne Gore.

Rezultati su dali sveobuhvatan uvid u barijere u obrazovanju, zapošljavanju i učešću u omladinskim programima, te su poslužili kao osnova za razvoj metodologija i preporuka za inkluzivni omladinski rad.

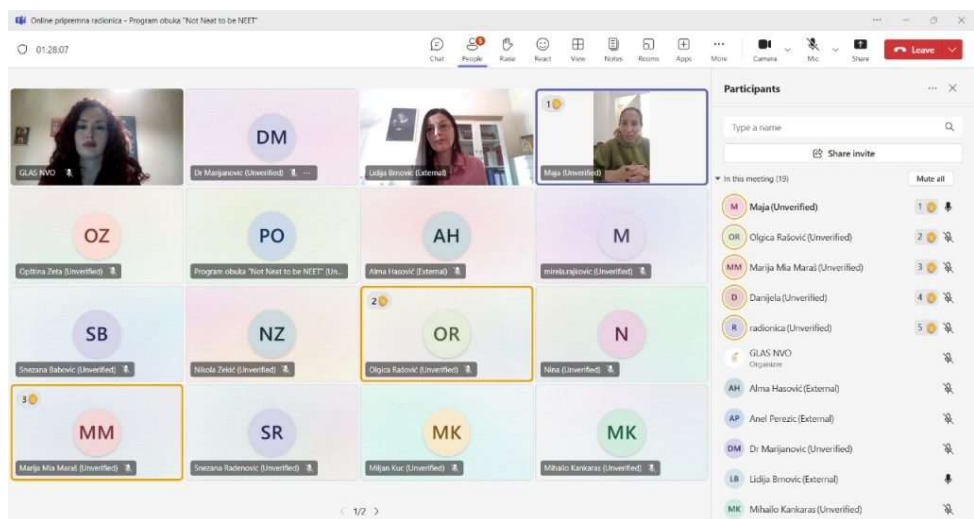

2.4.4 Nacionalne obuke u Crnoj Gori

2.4.4.1 Online pripremna radionica – 27. maj 2025.

Zvanični početak nacionalnog programa obuka obilježen je online pripremnom radionicom **27. maja 2025. godine**, koja je okupila 25 učesnika iz različitih sektora i svih regija Crne Gore.

Učesnici su se upoznali sa ciljevima programa, nalazima istraživanja i planom narednih aktivnosti. Radionicu su vodile trenerice Lidija Brnović i Mirela Rajković, uz uvodnu prezentaciju Milice Dedić. Poseban fokus bio je na inkluzivnim pristupima i pripremi za petodnevne treninge koji su uslijedili u Budvi i Sutormoru.

2.4.4.2 Prvi petodnevni trening – Budva (2.–6. jun 2025.)

Prvi nacionalni trening održan je u **periodu od 2. do 6. juna 2025. godine u Budvi** i okupio je 25 učesnika iz svih regija Crne Gore, uključujući mlade iz NEET kategorije, osobe sa invaliditetom, predstavnike institucija i civilnog sektora.

Kroz interaktivne metode rada, uključujući Teatar potlačenih i Živu biblioteku, učesnici su obrađivali teme inkluzije, ljudskih prava i participacije mladih. Obuka je rezultirala jačanjem međusobnog povjerenja i izradom početnih lokalnih ideja i akcionih pravaca.

2.4.4.3 Drugi petodnevni trening – Sutomore (6.–10. oktobar 2025.)

Drugi modul nacionalnog programa realizovan je u **periodu od 6. do 10. oktobra 2025. godine u Sutomoru**.

Fokus je bio na strateškom planiranju inkluzije i razvoju Akcionih planova. Učesnici su kroz SWOT analize, mapiranje stejkholdera i definisanje ciljeva radili na konkretnim planovima za unapređenje inkluzivnih praksi u svojim organizacijama.

Završni dio treninga bio je posvećen evaluaciji, prezentaciji rezultata i planiranju narednih koraka, uključujući job shadowing program.

2.4.5 Sastanak u Tirani: strateško planiranje završne faze projekta

U periodu **21–23. oktobar 2025. godine** u Tirani je održan sastanak projektnog tima.

Partneri su analizirali napredak projekta, finalizaciju nacionalnih aktivnosti i planiranje završnih faza implementacije. Razmatran je napredak job shadowing programa, kao i priprema međunarodnog treninga planiranog za završnu fazu projekta.

Poseban fokus stavljen je na održivost kroz formiranje regionalne mreže omladinskih organizacija i razvoj digitalnog priručnika za inkluziju mladih sa manje mogućnosti.

Projekat „Not Neat to be NEET“ predstavlja važan regionalni okvir za jačanje inkluzije mladih i unapređenje kapaciteta omladinskih organizacija na Zapadnom Balkanu.

Kroz istraživanje, pripremne aktivnosti, nacionalne obuke, međunarodne sastanke i razmjenu iskustava razvijeni su konkretni alati i metodologije za rad sa mladima iz NEET kategorije.

Najveća vrijednost projekta ogleda se u jačanju saradnje među organizacijama, osnaživanju mladih i kreiranju održivih modela inkluzivnog omladinskog rada koji ostaju kao trajni resurs i nakon završetka projekta.

2.4.6 Erasmus+ Projekat „Digital Response to Unemployment Problems in the Western Balkans (DRUPWB)“: podrška modernizaciji stručnog obrazovanja na Zapadnom Balkanu

Projekat „Digital Response to Unemployment Problems in the Western Balkans (DRUPWB)“ predstavlja međunarodnu Erasmus+ inicijativu usmjerenu na unapređenje stručnog obrazovanja i obuke (VET) kroz razvoj inovativnih digitalnih obrazovnih sadržaja i jačanje povezanosti obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada.

Projekat je realizovan u periodu od **decembra 2023. do 30. novembra 2025. godine**, a okupio je obrazovne institucije, organizacije i stručnjake iz Litvanije, Hrvatske, Njemačke, Bosne i Hercegovine, Albanije i Crne Gore. NVO GLAS učestvovala je u projektu kao pridruženi partner JU Srednjoj građevinsko-geodetskoj školi „Inž. Marko Radević“ iz Podgorice, koja je bila jedan od projektnih partnera.

Konzorcijum projekta činili su VILNIUS TECH (Litvanija), Pannonia Consulting (Hrvatska), Outside Media & Knowledge (Njemačka), Spin/Okret (Bosna i Hercegovina), CRCA (Albanija) i JU Srednja građevinsko-geodetska škola „Inž. Marko Radević“ (Crna Gora), uz mrežu pridruženih partnera iz zemalja učesnica.

Glavni fokus projekta bio je razvoj savremenih obrazovnih programa koji odgovaraju potrebama tržišta rada i doprinose povećanju zapošljivosti mladih. Tokom implementacije sprovedena su istraživanja i analize postojećih sistema stručnog obrazovanja u partnerskim zemljama, sa posebnim fokusom na digitalne kompetencije i nove trendove na tržištu rada.

Na osnovu rezultata istraživanja razvijeni su novi kurikulumi, obrazovni materijali i digitalni alati namijenjeni učenicima, nastavnicima i drugim akterima u oblasti stručnog obrazovanja.

U maju 2024. godine pokrenuta je online platforma projekta, koja je služila kao centralno mjesto za predstavljanje projektnih aktivnosti, objavljivanje obrazovnih materijala i razmjenu informacija među partnerima i zainteresovanim stranama.

Platforma je sadržala istraživačke publikacije, informacije o razvijenim kurikulumima, rezultate projektnih aktivnosti i online kurseve koji su korisnicima omogućavali fleksibilan pristup edukativnim sadržajima.

Kao pridruženi partner, NVO GLAS pružala je podršku aktivnostima projekta kroz saradnju sa JU Srednjom građevinsko-geodetskom školom „Inž. Marko Radević“ i promociju projektnih rezultata među mladima i relevantnim akterima u Crnoj Gori.

Planirana uloga organizacije odnosila se na podršku povezivanju obrazovnog sektora sa lokalnim kompanijama i preduzećima, kao i doprinos vidljivosti projekta i njegovih rezultata u lokalnoj zajednici.

Projekat **DRUPWB** doprinio je unapređenju stručnog obrazovanja kroz razvoj digitalnih obrazovnih resursa, novih kurikuluma i međunarodnu saradnju između obrazovnih institucija i organizacija iz više evropskih zemalja.

Učešće NVO GLAS kao pridruženog partnera predstavljalo je doprinos promociji ciljeva projekta i podršku aktivnostima usmjerenim na unapređenje zapošljivosti mladih i modernizaciju sistema stručnog obrazovanja na Zapadnom Balkanu.

2.5 Projekat „DigiCreate“: digitalne i kreativne vještine za mlade kroz interkulturalnu saradnju

DigiCreate – Intercultural Digital Dialogue and Networking in Cultural and Creative Industries for Young People je trogodišnji Erasmus+ Virtual Exchange projekat koji se realizuje u periodu od **1. februara 2025. do 31. januara 2028. godine**. Projekat okuplja organizacije, univerzitete i stručnjake iz **Njemačke, Španije, Portugala, Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore**, sa ciljem jačanja digitalnih, preduzetničkih i interkulturalnih kompetencija mladih uzrasta

od 18 do 30 godina, posebno onih zainteresovanih za rad i razvoj karijere u **kulturnim i kreativnim industrijama (CCI)**.

Kroz razvoj inovativnih digitalnih alata, online kurseva, istraživanja, virtuelnih razmjena i međunarodnih događaja, projekat nastoji da odgovori na izazove sa kojima se mladi suočavaju, uključujući nedostatak praktičnih digitalnih vještina, ograničen pristup obrazovnim resursima i otežan ulazak na tržište rada.

2.5.1 Online kick-off sastanak projekta

Dana **14. marta 2025. godine** održan je online kick-off sastanak kojim je zvanično započela implementacija projekta. Sastanak je organizovao koordinator projekta, **Youth Power Germany**, uz učešće predstavnika svih partnerskih organizacija.

Tokom sastanka predstavljeni su ciljevi projekta, planirane aktivnosti, očekivani rezultati i struktura rada kroz šest radnih paketa. Posebna pažnja posvećena je razvoju metodološkog okvira, istraživanju potreba mladih, kreiranju digitalnih resursa i organizaciji virtuelnih aktivnosti koje će povezati učesnike iz različitih zemalja. Partneri su usaglasili plan implementacije, administrativne procedure i mehanizme saradnje koji će biti primjenjivani tokom trajanja projekta.

2.5.2 Pokretanje DigiCreate platforme

Dana **25. maja 2025. godine** predstavljen je zvanični projekatni sajt i digitalna platforma **DigiCreate Platform**, koja predstavlja centralno mjesto za informisanje o projektnim aktivnostima, rezultatima i obrazovnim resursima.

Platforma omogućava pristup informacijama o partnerima, radnim paketima, istraživanjima i digitalnim alatima koji se razvijaju kroz projekat. Predviđeno je da tokom implementacije postane glavno mjesto za pristup online kursevima, metodološkim materijalima, Toolbox resursima i drugim edukativnim sadržajima namijenjenim mladima i omladinskim radnicima.

DigiCreate

Co-funded by
the European Union

101193474 — DigiCreate
ERASMUS-EDU-2024-VIRT-EXCH
Disclaimer: Funded by the European Union. Views and
opinions expressed are however those of the author(s)
only and do not necessarily reflect those of the
European Union or EACEA. Neither the European Union
nor the granting authority can be held responsible for them.

2.5.3 Istraživanje o digitalnim kompetencijama i potrebama mladih u kulturnim i kreativnim industrijama

Tokom 2025. godine sprovedeno je međunarodno istraživanje pod nazivom „**Understanding Young Creatives: Survey and Focus Group Findings**“, koje je obuhvatilo mlade iz svih partnerskih zemalja.

Istraživanje je kombinovano **online anketu i fokus grupe**, sa ciljem identifikovanja nivoa digitalnih kompetencija, obrazovnih potreba i prepreka sa kojima se mladi suočavaju u kulturnim i kreativnim industrijama. Rezultati su pokazali da mladi posjeduju solidne osnovne digitalne vještine i aktivno koriste alate za komunikaciju, dizajn i kreiranje sadržaja, ali da postoji značajna potreba za dodatnim znanjima u oblastima **digitalnog marketinga, vještačke inteligencije, upravljanja projektima, web razvoja i profesionalne prezentacije rada**.

Istraživanje je takođe ukazalo na važnost razvoja **mekih vještina**, uključujući komunikaciju, timski rad, kreativno razmišljanje i prilagodljivost, kao i na potrebu za pristupačnim i praktično orijentisanim obukama koje povezuju digitalne tehnologije i zapošljivost mladih. Nalazi istraživanja predstavljaju osnovu za razvoj budućih edukativnih sadržaja i digitalnih alata projekta.

Projekat koordinira **Youth Power Germany** iz Njemačke, dok partnerski konzorcijum čine **Evolutionary Archetypes Consulting SL**, **Contextos**, **Univerzitet Union Nikola Tesla**, **Okret**, **Univerzitet Crne Gore**, **Fakultet za poslovnu ekonomiju i pravo Bar** i **NVO GLAS**.

DigiCreate predstavlja inovativnu evropsku inicijativu koja povezuje digitalno obrazovanje, kreativnost i interkulturalni dijalog. Kroz **istraživanja**, **razvoj metodologija**, **digitalnih alata**, **online kurseva** i **virtuelnih razmjena**, projekat doprinosi osnaživanju mladih za aktivnije učešće u kulturnim i kreativnim industrijama i bolju pripremljenost za savremeno tržište rada.

Posebna vrijednost projekta ogleda se u stvaranju međunarodne mreže organizacija i stručnjaka koji zajednički razvijaju održive modele podrške mladima, omogućavajući im pristup znanju, inovacijama i novim profesionalnim prilikama širom Evrope.

2.6 Erasmus+ projekat Youth DigiZone – OUR COMMON GROUND

NVO GLAS učestvuje kao partner u Erasmus+ Virtual Exchange projektu “**Youth DigiZone – OUR COMMON GROUND**”, koji je zvanično započeo **1. februara 2025. godine** i traje **36 mjeseci, do 31. januara 2028. godine**. Projekat okuplja organizacije iz **Crne Gore**, **Sjeverne Makedonije**, **Srbije**, **Grčke**, **Bosne i Hercegovine** i **Kosova**, sa ciljem jačanja **digitalne pismenosti mladih**, **razvoja interkulturalnog dijaloga** i **unapređenja regionalne saradnje kroz digitalne i virtualne oblike učenja**.

Konzorcijum projekta predvodi organizacija **Youth Alliance Kruševo (Sjeverna Makedonija)**, a partneri su **NVO GLAS (Crna Gora)**, **OPENS (Srbija)**, **InfinityGreece (Grčka)**, **PRONI (Bosna i Hercegovina)** i **Community Building Mitrovica (Kosovo)**. Projekat razvija **Youth DigiZone digitalni hub**, regionalnu digitalnu platformu koja omogućava mladima da učestvuju u zajedničkim online aktivnostima, razmjenjuju znanja, razvijaju digitalne vještine i jačaju međukulturno razumijevanje.

2.6.1 Kick-off sastanak – početak implementacije

U okviru početne faze projekta, **od 23. do 25. aprila 2025. godine** održan je online kick-off sastanak svih partnera. Tokom sastanka definisani su **radni paketi, uloge partnera, plan implementacije, vremenski okvir aktivnosti, kao i mehanizmi koordinacije, izvještavanja i praćenja rezultata projekta**. Poseban fokus bio je na uspostavljanju jasne strukture saradnje i dogovoru o zajedničkim metodološkim pristupima u radu sa mladima u digitalnom okruženju.

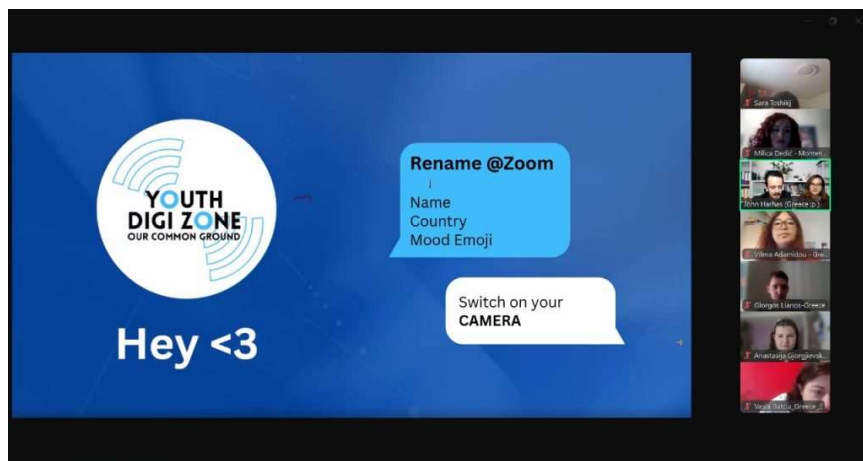
2.6.2 Prvi regionalni digitalni seminar (10.–12. jun 2025.)

Od **10. do 12. juna 2025. godine** realizovan je **prvi regionalni digitalni seminar**, koji je okupio **70 mladih učesnika iz šest zemalja regiona** (Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija, Grčka, Bosna i Hercegovina i Kosovo).

Seminar je bio fokusiran na razvoj **digitalnih kompetencija mladih i jačanje kapaciteta za digitalni omladinski rad**, kao i na unapređenje saradnje u virtuelnim prostorima. Tokom trodnevnog programa učesnici su radili na temama:

- digitalna pismenost i online saradnja
- korišćenje digitalnih alata u omladinskom radu
- interkulturalni dijalog i regionalno povezivanje
- razvoj zajedničkog **Youth DigiZone digitalnog huba**

Program je bio interaktivan i zasnovan na timskom radu, uz upotrebu digitalnih alata kao što su platforme za online kolaboraciju i komunikaciju, čime je dodatno unaprijeđeno praktično digitalno iskustvo učesnika.

2.6.3 Digi Talk Youth Lens Poll istraživanje (2025.)

U okviru projekta, NVO GLAS je u periodu **april–jun 2025. godine** sprovela regionalno istraživanje **Digi Talk Youth Lens Poll**, koje je obuhvatilo **1.176 mladih ispitanika** iz partnerskih zemalja.

Istraživanje je imalo za cilj da identifikuje digitalne navike, kompetencije i stavove mladih u regionu, sa posebnim fokusom na:

- korišćenje digitalnih tehnologija i platformi
- primjenu i učestalost korišćenja **vještačke inteligencije (79,3% mladih koristi AI alate)**
- nivo digitalne i medijske pismenosti
- obrasce građanskog i volonterskog angažmana
- percepciju regionalne saradnje i mobilnosti mladih

Rezultati istraživanja pokazali su visoku digitalnu aktivnost mladih, dominantno korišćenje društvenih mreža kao glavnih digitalnih kanala, kao i izražen porast upotrebe AI alata u svakodnevnim aktivnostima, učenju i radu. Istovremeno, identifikovan je niz izazova, uključujući nizak nivo volonterskog angažmana, potrebu za jačanjem kritičkog mišljenja i medijske pismenosti, kao i potrebu za strukturisanim digitalnim obrazovanjem.

2.6.4 Interaktivna online radionica „Mladi & Digitalna Budućnost: Šta Kažu Podaci?“ (25. decembar 2025.)

Na osnovu rezultata istraživanja, **25. decembra 2025. godine** organizovana je interaktivna online radionica „**Mladi & Digitalna Budućnost: Šta Kažu Podaci?**“, putem MS Teams platforme.

Radionica je bila osmišljena kao participativni proces u kojem su učesnici imali priliku da:

- interpretiraju rezultate istraživanja kroz interaktivne alate (Mentimeter)
- uporede sopstvene percepcije sa stvarnim podacima
- diskutuju o digitalnim navikama, AI tehnologijama i online ponašanju mladih
- analiziraju teme medijske pismenosti, dezinformacija i digitalne odgovornosti
- formulišu preporuke za unapređenje digitalnih politika i programa za mlade

Poseban fokus bio je na razlici između percepcije i realnih podataka, naročito u oblastima korišćenja digitalnih alata, provjere informacija i građanskog angažmana mladih.

Učešćem u projektu **Youth DigiZone – OUR COMMON GROUND**, NVO GLAS doprinosi razvoju **regionalne saradnje, unapređenju digitalnih kompetencija mladih i jačanju njihovog aktivnog učešća u digitalnom i društvenom prostoru** kroz istraživanje, edukativne aktivnosti i razvoj inovativnih digitalnih alata.

U narednom periodu planira se nastavak implementacije kroz **online treninge, podcast bootcampove, međunarodne digitalne događaje i razvoj Youth DigiZone platforme**, koja će služiti kao dugoročni regionalni prostor za učenje, povezivanje i saradnju mladih.

Projekat je sufinansiran od strane Evropske unije.

2.7 RYCO projekat “Youth Neighborhood Connection: A Transformative Moment for Cooperation” – #Balkans4Sure

NVO GLAS učestvuje kao partner iz Crne Gore u regionalnom RYCO projektu **“Youth Neighborhood Connection: A Transformative Moment for Cooperation”**, koji se sprovodi kroz program **RYCConnecting Youth**, uz podršku **Regionalne kancelarije za saradnju mladih (RYCO)**. Projekat okuplja mlade iz svih šest zemalja Zapadnog Balkana sa ciljem jačanja međusobnog razumijevanja, smanjenja stereotipa i unapređenja regionalne saradnje kroz digitalne i interaktivne omladinske aktivnosti.

Projekat sprovodi **Youth Alliance Kruševo** (Sjeverna Makedonija) kao koordinator, a partnerske organizacije su **NVO GLAS (Crna Gora), NGO Aktiv (Kosovo), CROA – Centar za razvoj omladinskog aktivizma (Bosna i Hercegovina), BUM – Bečejsko udruženje mladih (Srbija) i IDE – Institut za razvoj i edukaciju (Albanija)**.

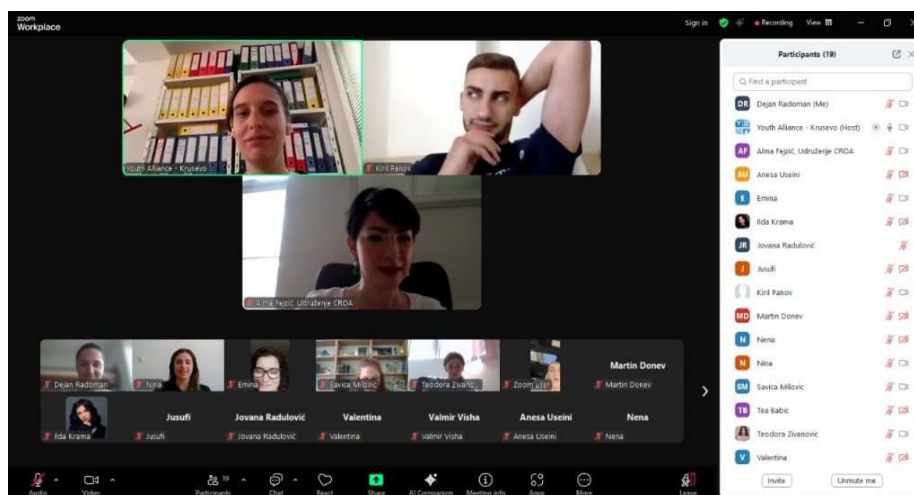
2.7.1 Virtuelna radionica #Balkans4Sure – 4. jun 2025.

Dana **4. juna 2025. godine** održana je online radionica **#Balkans4Sure**, u okviru regionalnog programa, u kojoj je **Crnu Goru predstavljalo pet mladih učesnika koje je delegirala NVO GLAS**.

Radionica je okupila učesnike iz svih šest zemalja Zapadnog Balkana, a fokus je bio na **razbijanju stereotipa, jačanju međusobnog poštovanja i unapređenju komunikacije u osjetljivim društvenim temama**. Kroz vođene diskusije i interaktivne sesije, mladi su imali priliku da razmjenjuju iskustva i perspektive, razvijajući kompetencije za konstruktivan dijalog i saradnju.

Poseban segment radionice bio je posvećen **digitalnim alatima za storytelling**, kroz koje su učesnici učili kako da svoje lične i zajedničke priče predstavljaju na kreativan i savremen način. Ovaj segment je doprinio jačanju digitalnih vještina i medijske pismenosti učesnika.

Radionica je kulminirala zajedničkom izradom **online kviza o kulturnim sličnostima i razlikama u regionu**, koji je poslužio kao alat za učenje kroz igru i dodatno doprinio međukulturnom razumijevanju među mladima.

2.7.2 Omladinska razmjena u Kruševu – 21.–26. jul 2025.

U periodu od **21. do 26. jula 2025. godine**, u Kruševu (Sjeverna Makedonija), realizovana je regionalna omladinska razmjena **“Balkans 4 Sure”**, u kojoj su učestvovali mladi iz svih šest zemalja Zapadnog Balkana.

Učesnici iz Crne Gore bili su **Dejan Radoman, Marija Mia Maraš i Vanja Vasiljević**, koje je odabrala NVO GLAS kao partner u projektu.

Tokom šestodnevno program, mladi su učestvovali u strukturiranim edukativnim i iskustvenim aktivnostima koje su obuhvatale:

- **izgradnju tima i međusobnog povjerenja kroz neformalne i kreativne metode rada,**
- **rad na temama identiteta, stereotipa i rodnih uloga,**
- **razvoj komunikacijskih i empatijskih vještina,**

- radionice o diskriminaciji i društvenim izazovima u regionu,
- aktivnosti usmjerene na rješavanje konflikata i jačanje saradnje,
- kreiranje zajedničke vizije Zapadnog Balkana do 2030. godine,
- izradu omladinske deklaracije kao zajedničkog rezultata razmjene.

Poseban fokus programa bio je na **interkulturalnom učenju, dijalogu i razumijevanju različitosti**, kao i na jačanju uloge mladih u izgradnji mirnijeg i povezanijeg regiona.

Završni dan razmjene bio je posvećen refleksiji, evaluaciji i zatvaranju programa, uz snažan naglasak na nastavak regionalne saradnje i umrežavanja učesnika.

2.7.3 Regionalna omladinska konferencija – 25.–29. septembar 2025.

U okviru istog projekta, u Kruševu je održana i **Međunarodna omladinska konferencija** u periodu **25–29. septembar 2025. godine**, na kojoj su učestvovali predstavnici NVO GLAS – Milica Dedić i Luka Popović.

Konferencija je okupila mlade, eksperte i donosioca odluka iz regiona i Evropske unije, a fokus je bio na:

- evropskim integracijama i ulozi mladih u demokratskim procesima,
- digitalnoj transformaciji i omladinskom aktivizmu,
- medijskoj pismenosti i savremenim narativima o mladima,
- jačanju integriteta i etičkog liderstva,
- razvoju inovativnih oblika regionalne saradnje.

Tokom višednevnog programa održane su panel diskusije, interaktivne radionice i “living lab” sesije, gdje su učesnici razvijali ideje za unapređenje regionalne saradnje mladih kroz digitalne i društvene inovacije.

Završni dan bio je posvećen evaluaciji i definisanju budućih koraka za održive mehanizme saradnje mladih Zapadnog Balkana.

Učešće NVO GLAS u okviru RYCO inicijative **#Balkans 4 Sure** doprinijelo je jačanju regionalne saradnje, razvoju interkulturalnog dijaloga i osnaživanju mladih za aktivno učešće u društvenim procesima. Projekat je pokazao značaj kombinovanja digitalnih alata, neformalnog obrazovanja i međusobne razmjene iskustava u izgradnji povezanijeg i inkluzivnijeg Zapadnog Balkana.

2.8 WBF projekat - Youth Engagement for Europeanization of the Balkans

Regionalni projekat „**Youth Engagement for Europeanization of the Balkans**“ realizuje se u partnerstvu **NVO GLAS (Crna Gora)**, **BIRC (Sjeverna Makedonija – nosilac projekta)** i **CFID (Kosovo)**, uz podršku **Western Balkans Fund-a (WBF)** i **kofinansiranje Evropske unije**. Projekat je usmjeren na jačanje uloge **mladih u procesima evropskih integracija, demokratizacije i regionalne saradnje**, kroz istraživanje, javne događaje, intervjuue i regionalno umrežavanje.

Tokom 2025. godine projekat je okupio mlade, predstavnike institucija, civilnog sektora i eksperte iz Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Kosova, sa ciljem jačanja **regionalnog dijaloga**, unapređenja **omladinskih politika** i podsticanja aktivnog učešća mladih u procesima **evropskih integracija**.

2.8.1 Kick-off događaj – Podgorica

Projekat je zvanično započeo **7. jula 2025. godine u Evropskoj kući u Podgorici**, kroz **regionalni kick-off događaj**.

Događaj je okupio predstavnike partnerskih organizacija: **Milicu Dedić (NVO GLAS)**, **Lorika Idrizija (BIRC)** i **Drenushu Latifi (CFID)**, kao i mlade učesnike iz regiona.

U okviru programa održan je panel „**Šta za nas znači evropeizacija?**“, na kojem su učestvovali **Danica Sretkoska (Sjeverna Makedonija)**, **Mojaš Kaščelan (Crna Gora)** i **Rron Ukimeraj (Kosovo)**, uz moderaciju **Tijane Vlahović (Crna Gora)**. Događaju se pridružila i **Marija Milošević, sekretarka Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore**, koja je govorila o institucionalnim mehanizmima i značaju uključivanja mladih u procese odlučivanja.

2.8.2 Istraživanje – uključenost mladih u EU procese

U okviru projekta sprovedeno je nacionalno istraživanje u Crnoj Gori o **nivou uključenosti mladih u procese evropskih integracija, evropeizacije i demokratizacije**.

Analiza je obuhvatila **zakonski i institucionalni okvir**, kao i postojeće mehanizme participacije mladih.

Rezultati su pokazali da, iako postoji razvijena institucionalna osnova, učešće mladih ostaje često **formalno i simbolično**, uz ograničen stvarni uticaj na donošenje odluka.

Rezultati su predstavljeni na završnoj konferenciji od strane **Milice Dedić (NVO GLAS)** uz doprinos partnera iz regiona.

2.8.3 Regionalni forum – Priština

Dana **25. avgusta 2025. godine** u **Evropskoj kući u Prištini** održan je **Omladinski forum o EU integracijama**.

Forum je okupio predstavnike organizacija: **Drenushu Latifi (CFID)**, **Lorika Idrizija (BIRC)** i **Milicu Dedić (NVO GLAS)**.

U panel diskusiji „**Youth Driving EU Integration: Challenges & Opportunities**“ učestvovali su:

Hamza Nuh (Sjeverna Makedonija), **Rron Ukimeraj** (Kosovo) i **Mojaš Kaščelan** (Crna Gora).

Ekspertsku sesiju „**Cross-Border Cooperation as a Catalyst for EU Accession**“ vodila je **Vlora Ćitaku** (Ministarstvo za evropske integracije Kosova), koja je istakla značaj prekogranične saradnje u evropskim procesima.

2.8.4 Serija intervjuja – mladi, eksperti i institucije

Tokom projekta realizovana je serija od **10 intervjuja** sa mladima, stručnjacima i predstavnicima institucija:

- **Mojaš Kaščelan** – mladi aktivista i učesnik kick-off panela
- **Vladimir Perazić** – Mreža za mlade Crne Gore (MMCG)
- **Andrijana Pavićević** – IT stručnjakinja i EPAL predstavnica
- **Andrej Popović** – diplomatija i Misija Crne Gore pri EU
- **Tijana Vlahović** – moderator i studentkinja međunarodnih odnosa
- **Zoran Dabetić** – državni sekretar, Ministarstvo ekologije CG
- **Alma Hasović** – Forum mladih URA, učesnica regionalnog foruma
- **Nikolina Gvozdenović** – studentkinja i učesnica kick-off događaja
- **Lejla Đoković** – EU projekti i lokalni razvoj, Opština Tuzi
- **Tara Serhatlić** – NVO MASTER, pravica i projektna menadžerka

Intervjui su omogućili uvid u **lične perspektive, profesionalna iskustva i stavove o evropskim integracijama**, sa fokusom na **mlade kao aktore promjena**.

Co-funded by the European Union

WBFB

Intervju sa Mojašom Kaščelanom: Mladi su glas evropske budućnosti

Prvi sagovornik u seriji intervjua NVO GLAS u okviru projekta „Youth Engagement for Europeanization of the Balkans“

B4RC

Co-funded by the European Union

WBFB

Intervju sa Vladimirom Perazićem, generalnim sekretarom MMCG: Mladi moraju biti istinski uključeni u evropske integracije

Drugi sagovornik u seriji intervjua NVO GLAS u okviru projekta „Youth Engagement for Europeanization of the Balkans“

B4RC

Co-funded by the European Union

WBFB

Intervju sa Andrijanom Pavićević: obrazovanje, digitalna pismenost i evropske vrijednosti

Treća sagovornica u seriji intervjua NVO GLAS u okviru projekta „Youth Engagement for Europeanization of the Balkans“

B4RC

Co-funded by the European Union

WBFB

Andrej Popović, Misija Crne Gore pri EU – mladi, diplomatija i evropske integracije

Četvrti sagovornik u seriji intervjua NVO GLAS u okviru projekta „Youth Engagement for Europeanization of the Balkans“

B4RC

Co-funded by the European Union

WBFB

Intervju sa Tijanom Vlahović: Mladi kao kreatori evropske budućnosti

Peta sagovornica u seriji intervjua NVO GLAS u okviru projekta „Youth Engagement for Europeanization of the Balkans“

B4RC

Co-funded by the European Union

WBFB

Intervju sa Zoranom Dabetićem, državnim sekretarom u Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Crne Gore: Mladi kao nosioci evropske tranzicije

Šesti sagovornik u seriji intervjua NVO GLAS u okviru projekta „Youth Engagement for Europeanization of the Balkans“

B4RC

2.8.5 Završna konferencija – Skoplje

Završna konferencija održana je **28. oktobra 2025. godine** u Evropskoj kući u Skoplju.

Događaj su otvorili:

Lorik Idrizi (BIRC), Milica Dedić (NVO GLAS) i Drenusha Latifi (CFID), uz prisustvo **Steffena Hudolina (Delegacija EU u Sjevernoj Makedoniji)**.

U panel diskusiji učestvovali su:

Steffen Hudolin (EU Delegacija), Dimitar Nikolovski (Eurothink), Xhelal Neziri (BIRC) i Aleksandra Davitkovska-Spasovska (Estima).

Rezultate istraživanja za Crnu Goru predstavila je **Milica Dedić (NVO GLAS)**, zajedno sa partnerima iz regiona.

Projekat „**Youth Engagement for Europeanization of the Balkans**“ potvrdio je da mladi u regionu imaju izraženu svijest, znanje i motivaciju da učestvuju u procesima **evropskih integracija i društvenih promjena**. Kroz istraživanje, forume, intervjuje i završnu konferenciju, stvoren je prostor za jačanje **regionalne saradnje, razmjenu iskustava i vidljivost mladih glasova**.

Ipak, rezultati jasno ukazuju da je učešće mladih i dalje često **formalno, a ne suštinsko**, te da postoji potreba za jačanjem **institucionalnih mehanizama, političke volje i systemske podrške**. Projekat je time dao važan doprinos razumijevanju izazova, ali i potencijala mladih kao ključnih aktera u izgradnji **demokratskijeg i evropski orijentisanog Zapadnog Balkana**.

2.9 Erasmus+ KA1 trening „Developing digital competences of young people based on DigComp framework“

U periodu od **14. do 23. septembra 2025. godine**, izvršna direktorica NVO GLAS, **Milica Dedić**, učestvovala je na Erasmus+ trening kursu „**Developing digital competences of young people based on DigComp framework**“, koji je okupio omladinske radnike iz **Njemačke, Austrije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore**.

Program je realizovan u okviru Erasmus+ KA1 projekta koji sprovodi organizacija **Stepping Stone Miles e.V. (Njemačka)** kao koordinator, u partnerstvu sa organizacijama **NVO GLAS (Crna Gora)**, **Okret (Bosna i Hercegovina)**, **CRCA (Albanija)**, **Udruga Zaželi (Hrvatska)** i **Youth Power (Austrija)**. Iz Crne Gore su, pored Milice Dedić, učestvovali i **Mojaš Kaščelan** i **Lukas Junković**.

Tokom desetodnevnog treninga učesnici su kroz kombinaciju teorijskog i praktičnog rada razvijali kompetencije iz oblasti **medijske pismenosti, digitalne sigurnosti, online komunikacije i kreiranja digitalnog sadržaja**, oslanjajući se na **DigComp okvir Evropske unije**. Poseban fokus bio je na razumijevanju digitalnih rizika, prevenciji **cyberbullyinga** i odgovornom korišćenju digitalnih alata poput **Canve, Figma i CapCut-a**.

U okviru programa, Milica Dedić je zajedno sa **Mihajlom Pašićem, Bulantom Salkićem i Gabrielom Jelićem** realizovala radionicu „**Online Safety in Action: Cyber Shield Workshop**“, posvećenu temi **digitalne sigurnosti mladih i zaštite privatnosti u online prostoru**. Kroz interaktivnu igru „**Cyber Shield**“ i vježbu digitalnog otiska, učesnici su na praktičan način učili kako prepoznati online rizike i odgovorno reagovati na digitalne prijetnje.

Pored ove aktivnosti, učesnici su realizovali i radionice na teme **lažnih vijesti, produkcije video sadržaja i uticaja društvenih mreža**, pri čemu su razvijali sopstvene edukativne formate koje će primijeniti u svojim lokalnim zajednicama uz mentorsku podršku.

Trening je završen evaluacijom i dodjelom **Youthpass sertifikata**, a učesnici su se vratili u svoje zemlje sa unaprijeđenim **digitalnim kompetencijama i praktičnim alatima za omladinski rad**. Program je doprinio jačanju njihove uloge u procesu **digitalne transformacije i modernizacije rada sa mladima**.

Realizovani projekti i projektne aktivnosti u periodu 2024–2025. godine potvrđuju kontinuiran i strateški usmjeren rad organizacije na unapređenju društvenih promjena u ključnim oblastima djelovanja. Ostvareni rezultati doprinijeli su jačanju kapaciteta ciljnih grupa, unapređenju saradnje sa relevantnim institucijama i organizacijama, kao i većoj vidljivosti tema od javnog interesa.

U cjelini, ovaj programski period obilježen je stabilnom implementacijom, razvojem partnerstava i uspješnim sprovođenjem aktivnosti koje imaju dugoročni uticaj na zajednicu. Organizacija ostaje posvećena daljem unapređenju svojih programa i jačanju društvenog uticaja kroz nove projekte i inicijative u narednom periodu.

3 Neprojektne i institucionalne aktivnosti organizacije (2024–2025)

U periodu 2024–2025. godine organizacija je učestvovala u brojnim neprojektним aktivnostima, uključujući konferencije, panele, forume, javne rasprave i druge relevantne događaje na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou. Ova učešća su predstavljala važan segment rada organizacije, kroz koji je ostvarivana kontinuirana razmjena znanja, iskustava i dobrih praksi sa različitim akterima iz oblasti civilnog društva, institucija i međunarodnih organizacija.

Poseban značaj ovih aktivnosti ogleda se u doprinosu vidljivosti organizacije, jačanju mreža saradnje i aktivnom učešću u dijalogu o javnim politikama u oblastima mladih, socijalne inkluzije, rodne ravnopravnosti i održivog razvoja.

3.1 Gostovanja u medijima i javna predstavljanja rada organizacije

Tokom 2024. i 2025. godine, predstavnice NVO GLAS učestvovala su u ukupno **devet televizijskih gostovanja i uključenja uživo**, kroz koje su predstavljane aktivnosti organizacije, projekti, kao i teme od značaja za mlade u Crnoj Gori i regionu. Gostovanja su realizovana na **Gradskoj TV** i **TV 7**, u jutarnjim programima i emisijama posvećenim društveno važnim temama.

Prvo gostovanje realizovano je **15. juna 2024. godine**, kada je generalna sekretarka **Tea Babić** gostovala u jutarnjem programu „Za dobro jutro“ na TV 7 kod voditelja Matije Švorcana. Tokom gostovanja, predstavljena je najava radionice o sajber nasilju i online sigurnosti, uz naglasak na značaj digitalne bezbjednosti mladih i prevenciju online nasilja.

Nedugo zatim, **20. juna 2024. godine**, izvršna direktorica **Milica Dedić** gostovala je u emisiji „Lice Podgorice“ na Gradskoj TV kod voditeljke Ive Popović. U okviru uključenja govorila je o pojmu sajber nasilja, razlikama između digitalnog i fizičkog nasilja, kao i o učestalosti ovog problema među mladima u Crnoj Gori, uz predstavljanje planirane radionice o online sigurnosti.

Tokom **7. decembra 2024. godine**, Milica Dedić je ponovo gostovala na TV 7 u jutarnjem programu „Za dobro jutro“, gdje je govorila o položaju mladih na tržištu rada. Poseban fokus bio je na nezaposlenosti mladih, odlascima iz zemlje, te značaju neformalnog obrazovanja i

volonterskog rada kao relevantnog iskustva za zapošljavanje, uz osvrt na vještine koje poslodavci danas najviše traže.

U **januaru 2025. godine**, tačnije **26. januara**, Tea Babić je u jutarnjem programu TV 7 predstavila ključne projekte organizacije, uključujući **DRUPWB** i **Not Neat to be NEET**, sa fokusom na digitalne kompetencije, zapošljivost mladih i jačanje inkluzije NEET populacije. Posebno je istaknut rad na razvoju digitalnih hubova i regionalnoj saradnji organizacija iz Zapadnog Balkana i EU.

Dana **11. februara 2025. godine**, Milica Dedić je u uključenju za Gradsku TV predstavila rezultate ankete o neformalnom obrazovanju mladih u okviru projekta *Not Neat to be NEET*, kao i predstojeću studijsku posjetu na Kosovu. Takođe je najavila početak novih Erasmus+ projekata **DigiCreate** i **DigiZone**, koji se fokusiraju na digitalne vještine i regionalnu saradnju mladih.

U **maju 2025. godine** realizovana su dva gostovanja. Dana **6. maja 2025. godine**, Milica Dedić je u jutarnjem programu Gradske tv govorila o nacionalnom programu obuka za NEET mlade, naglašavajući značaj inkluzije i međusektorske saradnje u radu sa mladima iz ranjivih grupa.

Istog dana kasnije, **6. maja 2025. godine**, ponovo je gostovala u istom programu, gdje je detaljnije predstavljen koncept obuka u okviru projekta *Not Neat to be NEET*, uključujući tri faze programa i njihov značaj za osnaživanje mladih i omladinskih radnika.

Dana **24. juna 2025. godine**, Milica Dedić je gostovala na TV 7 u emisiji „Za dobro jutro“, gdje je predstavila projekat **DigiCreate**, kao i predstojeći regionalni događaj o evropskim integracijama mladih na Zapadnom Balkanu. U fokusu razgovora bila je uloga mladih u digitalnoj transformaciji i jačanju regionalne saradnje.

Posljednje zabilježeno gostovanje realizovano je **3. jula 2025. godine** na Gradskoj TV, gdje je Milica Dedić predstavila regionalni događaj *Youth Engagement for Europeanization of the Balkans*. U okviru uključenja govorila je o značaju uključivanja mladih u procese evropskih integracija, panel diskusijama i planiranim regionalnim aktivnostima u Skoplju.

Sveukupno, ova gostovanja predstavljaju važan segment institucionalnog djelovanja organizacije, kroz koji su ključne poruke, projekti i inicijative NVO GLAS direktno komunicirani javnosti, uz poseban fokus na mlade, digitalne kompetencije, zapošljavanje i društvenu inkluziju.

3.2 Učešća na događajima

3.2.1 YouthJobLink – predavljanje socijalnog preduzetništva “Komunumo” (16. januar 2024.)

U okviru trećeg modula obuke projekta YouthJobLink – Povezivanje mladih i socijalnih preduzeća, izvršna direktorica Milica Dedić predstavila je socijalno preduzeće Komunumo kao primjer inovativnog pristupa integraciji migranata, izbjeglica i stranaca u Crnoj Gori. Nakon uvodnog dijela u kojem su učesnici upoznati sa osnovama socijalnog preduzetništva, Milica je predstavila misiju i koncept Komunuma, naglašavajući njegovu ulogu u odgovoru na izazove društvene inkluzije.

Poseban fokus stavila je na poteškoće sa kojima se migranti suočavaju, uključujući jezičke barijere, pristup zapošljavanju, stambeno pitanje i administrativne procedure, kao i na neusklađenost između potreba tržišta rada i dostupne radne snage u Crnoj Gori. U tom kontekstu, predstavila je Komunumo kao digitalnu platformu koja objedinjuje učenje jezika, posredovanje pri zapošljavanju i informativnu i edukativnu podršku, uz organizovanje radionica o lokalnoj kulturi i integraciji.

3.2.2 Radionica “Tradicionalni instrumenti u koreografijama” (Cetinje, 27–28. april 2024.)

Predstavnik organizacije Vukajlo Ivanović učestvovao je na dvodnevnoj radionici održanoj u KUD “Njegoš” na Cetinju, u okviru projekta očuvanja i unapređenja nematerijalne kulturne baštine. Radionica je bila posvećena upotrebi tradicionalnih instrumenata u koreografijama i jačanju saradnje kulturno-umjetničkih društava u Crnoj Gori.

Tokom programa učesnici su imali priliku da kroz praktičan i teorijski rad razmijene iskustva i doprinesu unapređenju razumijevanja i očuvanja tradicionalnog kulturnog izraza, uz podršku Ministarstva kulture i medija Crne Gore i partnerskih organizacija iz oblasti kulturnog stvaralaštva.

3.2.3 Western Balkans Cyber Camp (Albanija, 10–12. maj 2024.)

Naš predstavnik Ognjen Tomčić učestvovao je na regionalnom “Western Balkans Cyber Camp” programu u Albaniji, koji je bio posvećen jačanju kapaciteta mladih u oblasti sajber bezbjednosti. Kroz višednevni intenzivni program učesnici su imali priliku da se upoznaju sa osnovama i naprednim konceptima sajber zaštite, kao i sa izazovima digitalne bezbjednosti na regionalnom nivou.

Događaj je imao snažan fokus na saradnju zemalja Zapadnog Balkana i razmjenu znanja među mladim stručnjacima, sa ciljem jačanja otpornosti digitalnog prostora i unapređenja regionalne saradnje u ovoj oblasti.

3.2.4 EUSAIR Forum i AIYOF6 (Šibenik, Hrvatska, 15–16. maj 2024.)

Izvršna direktorica Milica Dedić učestvovala je na IX EUSAIR forumu u Šibeniku, koji je bio posvećen razvoju Jadransko-jonske makroregionalne strategije i budućnosti evropskih kohezionih politika. Forum je okupio visoke predstavnike država članica, institucija EU i regionalnih organizacija, sa fokusom na unapređenje saradnje i efikasnije korišćenje EU fondova.

U okviru istog događaja održan je i 6. Forum omladinskih organizacija Jadransko-jonske regije (AIYOF6), gdje je poseban akcenat stavljen na jačanje uloge mladih u procesima odlučivanja i kreiranje platformi za njihovo aktivno učešće u razvoju regiona. Kroz rad u okviru AIYN mreže, organizacija je učestvovala u diskusijama o održivom razvoju, digitalnoj transformaciji, kulturnim industrijama i jačanju omladinske saradnje u regionu.

3.2.5 Trening za lidere interkulturalnih omladinskih razmjena (Njemačka, 24.–31. maj 2024.)

Naš predstavnik Ognjen Tomčić učestvovao je na međunarodnom treningu održanom u Kurt Löwenstein centru u Njemačkoj, koji je bio usmjeren na jačanje kapaciteta omladinskih lidera za vođenje interkulturalnih razmjena. Program je obuhvatao intenzivne sesije neformalnog obrazovanja, razvoj vještina facilitacije i rad u multikulturalnim timovima.

Poseban značaj dat je razvoju kompetencija za upravljanje omladinskim razmjenama i jačanje razumijevanja među mladima iz različitih kulturnih i društvenih sredina, uz podršku francusko-njemačke kancelarije za mlade i partnerskih organizacija iz Evrope.

3.2.6 Sjednica Skupštine Mreže za mlade Crne Gore (MMCG) - 10. jun 2024.

Milica Dedić učestvovala je kao delegat i član Upravnog odbora na četvrtoj redovnoj sjednici Skupštine Mreže za mlade Crne Gore u Podgorici. Sjednica je okupila predstavnike članica Mreže, predstavnike institucija i partnerskih organizacija, sa ciljem razmatranja godišnjih izvještaja, planova rada i organizacionih pitanja.

Tokom sjednice usvojeni su ključni dokumenti, izvršene promjene u sastavu članstva i upravljačkih tijela, te potvrđen dalji strateški pravac djelovanja Mreže za mlade Crne Gore.

3.2.7 Trening Upravnog odbora MMCG (22–23. jun 2024.)

U Petrovcu je održan trening za jačanje kapaciteta Upravnog odbora Mreže za mlade Crne Gore, na kojem je učestvovala i Milica Dedić. Trening je bio fokusiran na unapređenje komunikacije, timske saradnje i efikasnosti upravljačkih struktura Mreže.

Kroz interaktivne sesije i grupni rad, učesnici su analizirali unutrašnje procese organizacije i identifikovali oblasti za unapređenje, uz poseban naglasak na jačanje kohezije i zajedničkog djelovanja.

3.2.8 Završna konferencija MMCG – “Aktivacija potencijala mladih” (5. jul 2024.)

Milica Dedić učestvovala je na završnoj konferenciji projekta “Aktivacija potencijala mladih” u Podgorici kao članica Upravnog odbora Mreže za mlade Crne Gore. Konferencija je okupila predstavnike institucija, omladinskih organizacija i međunarodnih partnera, sa fokusom na analizu i unapređenje Zakona o mladima.

Tokom događaja razmatrani su izazovi u implementaciji omladinskih politika, kao i potreba za boljim finansiranjem i institucionalnom podrškom omladinskim organizacijama, uz aktivno učešće u panel diskusijama i konsultativnim procesima.

3.2.9 EaSI program – prezentacija grant poziva (9. jul 2024.)

Milica Dedić učestvovala je na prezentaciji EU programa za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) u Podgorici, gdje su predstavljene mogućnosti finansiranja projekata u oblasti socijalne inkluzije i zapošljavanja.

Događaj je bio posebno značajan za organizaciju u kontekstu razvoja socijalnog preduzetništva Komunumo, kao i jačanja kapaciteta za razvoj inovativnih modela zapošljavanja ranjivih kategorija stanovništva kroz EU fondove.

3.2.10 Sajam poslova – Digitalne vještine (11. jul 2024.)

Na sajmu poslova u Podgorici, Milica Dedić učestvovala je kao predstavnica civilnog sektora i poslodavac u okviru događaja posvećenog jačanju zapošljivosti mladih kroz digitalne vještine. Program je uključivao panel diskusije i “speed dating” format razgovora između poslodavaca i mladih kandidata.

Tokom događaja Milica je imala priliku da se upozna sa mladim profesionalcima iz različitih oblasti, kao i da doprinese razmjeni informacija o potrebama tržišta rada i mogućnostima zapošljavanja u civilnom sektoru.

3.2.11 Youth MeetUp – Sarajevo (RYCO) (22–24. jul 2024.)

Milica Dedić učestvovala je na regionalnom Youth MeetUp događaju u Sarajevu, u organizaciji RYCO-a, koji je bio fokusiran na implementaciju Youth, Peace and Security (YPS) agende i jačanje regionalne saradnje mladih.

Tokom događaja razmatrane su mogućnosti zajedničkog zagovaranja, uloga mladih u procesima izgradnje mira, kao i razvoj novih regionalnih inicijativa koje povezuju omladinske organizacije i institucije Zapadnog Balkana.

3.2.12 Ruralni kamp “Postani lider za LEADER!” – Pljevlja (27–30. avgust 2024.)

Milica Dedić učestvovala je na VII Ruralnom kampu za mlade u Pljevljima, posvećenom razvoju ruralnih zajednica i LEADER pristupu lokalnom razvoju. Kamp je okupio mlade lidere iz cijele Crne Gore sa ciljem jačanja njihovih kapaciteta za rad u lokalnim akcionim grupama.

Tokom četvorodnevno program učesnici su prošli kroz obuke, terenski rad i studijske posjete, uz poseban fokus na IPARD program, ruralni razvoj i osnaživanje lokalnih zajednica, kao i razmjenu iskustava sa stručnjacima iz oblasti ruralne politike.

3.2.13 Boranka akcija pošumljavanja – planina Vojnik, Nikšić (26. oktobar 2024.)

Dana 26. oktobra 2024. godine, izvršna direktorica naše organizacije, Milica Dedić, učestvovala je u trećoj Boranka akciji pošumljavanja planine Vojnik u Nikšiću, koja je dio šire inicijative obnove opožarenih područja u Crnoj Gori kroz ukupno pet planiranih akcija. Organizacija prepoznaje značaj ovakvih aktivnosti za očuvanje životne sredine i jačanje ekološke svijesti, te aktivno podržava napore usmjerene na obnovu i zaštitu šumskih ekosistema.

U akciji je učestvovalo oko 180 volontera, uključujući izviđačke jedinice, pripadnike Vojske Crne Gore, članove planinarskog kluba „Kapetan“, zaposlene kompanije INA Crna Gora i EYCA ambasadore. Zajedničkim angažovanjem posađeno je 6.000 sadnica crnog bora na području koje je prije četiri godine bilo pogođeno požarom. Do tog trenutka, u okviru inicijative ukupno je zasađeno oko 19.000 sadnica, čime se ostvaruje konkretan doprinos obnovi šumskog fonda i dugoročnom oporavku ekosistema.

3.2.14 Panel o izmjenama Zakona o radu – Podgorica (19. septembar 2024.)

Dana 19. septembra 2024. godine, naša direktorica Milica Dedić prisustvovala je panelu u hotelu CUE u Podgorici, koji je organizovala poslanica u Skupštini Crne Gore, Slađana Kaluđerović. Panel je okupio predstavnike pravne struke, državnih institucija, civilnog sektora i aktiviste, a bio je posvećen predstavljanju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, sa fokusom na unapređenje roditeljskih prava i ravnoteže između privatnog i profesionalnog života.

Predložene izmjene odnosile su se na produženje i fleksibilnije korišćenje roditeljskog odsustva, uključujući mogućnost dodatnih 180 dana odsustva koji bi se mogli koristiti parcijalno do pete godine života djeteta, nakon inicijalnog perioda od 365 dana. Cilj je bio unapređenje brige o djeci i veća fleksibilnost za roditelje u usklađivanju porodičnih i radnih obaveza.

U diskusiji, Milica Dedić je dala konstruktivan osvrt iz perspektive građanskog aktiviste i poslodavca, ističući da predložene mjere predstavljaju značajnu podršku porodicama i doprinose kvalitetu ranog razvoja djece. Istovremeno je ukazala na potencijalne izazove u primjeni, posebno u kontekstu organizacije rada i obezbjeđivanja zamjena kod poslodavaca, što može biti izraženije kod malih preduzeća, kao i na moguće dodatno finansijsko opterećenje ukoliko ne postoje adekvatni državni mehanizmi podrške.

Kao dodatni doprinos, Milica je predložila uvođenje mjere koja bi omogućila majkama rad sa polovinom radnog vremena uz punu uplatu doprinosa do treće godine djeteta, čime bi se omogućilo zadržavanje veze sa tržištem rada, smanjenje socijalne izolacije i jačanje dugoročne ekonomske sigurnosti žena. Na kraju je istakla značaj ovakvih inicijativa i profesionalnog pristupa u unapređenju politika koje balansiraju porodični i profesionalni život.

3.2.15 Forum razmjene u okviru Evropske agende za omladinski rad (EYWA) – Leuven, Belgija (11–14. novembar 2024.)

Izvršna direktorica naše organizacije, Milica Dedić, učestvovala je na trećem Forumu razmjene u okviru Evropske agende za omladinski rad (EYWA), održanom od 11. do 14. novembra 2024. godine u Leuvenu, Belgija. Forum je organizovan u okviru Growing Youth Work partnerstva, uz podršku JINT-a, belgijske nacionalne agencije za Erasmus+ i Evropski korpus solidarnosti, u saradnji sa njemačkom agencijom Jugend für Europa.

Događaj je okupio stručnjake i omladinske radnike iz cijele Evrope, sa ciljem jačanja saradnje i razvoja omladinskog rada kroz evropske politike i prakse. Leuven, kao univerzitetski i kulturni centar, pružio je podsticajno okruženje za razmjenu iskustava i umrežavanje.

Prvog dana organizovan je obilazak grada i neformalno umrežavanje učesnika, čime je stvorena osnova za buduću saradnju. Drugog dana održano je zvanično otvaranje u Provinciehuis-u, uz uvodna obraćanja predstavnika JINT-a i flamanskog Ministarstva kulture, kao i prezentacije ključnih pravaca razvoja Evropske agende za omladinski rad. Poseban segment bio je posvećen istraživanju implementacije EYWA na nacionalnim nivoima, kao i radu u grupama na identifikaciji izazova i prilika.

Tokom drugog dana organizovan je i „open space“ format diskusija, gdje su učesnici razmatrali teme mentalnog zdravlja omladinskih radnika, motivacije mladih i vidljivosti omladinskog rada. Treći dan bio je posvećen panelima o evropskim politikama i radionicama u formatu World Café, koje su obuhvatile teme Erasmus+ mogućnosti, evropskih mreža i alata za razvoj omladinskog rada. Forum je završen posjetom omladinskom centru Stelplaats i evaluacijom rezultata.

3.2.16 Panel „Prava studenata i mladih u donošenju odluka“ – Skupština Glavnog grada (21. novembar 2024.)

Dana 21. novembra 2024. godine, Milica Prelević je u ime naše organizacije učestvovala na panel diskusiji „Prava studenata i mladih u donošenju odluka“, održanoj u Skupštini Glavnog grada na inicijativu predsjednice Skupštine, dr Jelene Borovinić Bojović. Događaj je okupio predstavnike institucija, omladinskih organizacija i studenata, sa ciljem unapređenja participacije mladih u procesima odlučivanja.

U uvodnom dijelu istaknuta je inicijativa za kandidaturu Podgorice za Evropsku prijestonicu mladih 2028, kao strateški okvir za jačanje omladinskih politika i uključivanje mladih u lokalne procese.

Panelisti su diskutovali o zakonodavnom okviru za mlade, jačanju omladinskih savjeta, transparentnosti i međuresornoj saradnji. Poseban akcenat stavljen je na potrebu sistemskog pristupa razvoju omladinskih politika i jačanje uloge mladih u institucionalnim procesima odlučivanja.

3.2.17 Drugi Omladinski parlament Crne Gore – Podgorica (2. decembar 2024.)

Dana 2. decembra 2024. godine održan je Drugi Omladinski parlament Crne Gore u Skupštini Crne Gore, u organizaciji Mreže za mlade Crne Gore. Događaj je okupio predstavnike omladinskih organizacija, studentskih i srednjoškolskih udruženja, kao i mlade lidere iz političkih i civilnih struktura.

Našu organizaciju predstavljao je Luka Popović, kao punopravni član Mreže za mlade Crne Gore. Sjednicu je vodio generalni sekretar Mreže Vladimir Perazić, dok su uvodna obraćanja imali predstavnici Skupštine Crne Gore, OEBS-a i Ministarstva sporta i mladih.

Tokom zasijedanja predstavljeno je sedam inicijativa koje se odnose na izmjene Zakona o mladima, unapređenje mentalnog zdravlja mladih, jačanje studentskih politika i veće učešće mladih u odlučivanju. Diskusije su bile usmjerene na konkretne prijedloge i sistemska rješenja za unapređenje položaja mladih u Crnoj Gori.

3.2.18 Erasmus+ informativni dan – „Not Neat to be NEET“ (18. decembar 2024.)

Dana 18. decembra 2024. godine, izvršna direktorica Milica Dedić predstavila je dvadesetomjesečni projekat „Not Neat to be NEET“ u okviru Erasmus+ informativnog dana u Evropskoj kući u Podgorici. Događaj je organizovala Nacionalna Erasmus+ kancelarija Crne Gore povodom otvaranja novih poziva za 2025. godinu.

Tokom događaja predstavljene su novine Erasmus+ programa i rezultati selekcije za 2024. godinu u oblasti mladih i sporta. U okviru sesije primjera dobre prakse, Milica Dedić je predstavila projekat usmjeren na podršku mladima sa manje mogućnosti, posebno u manjim zajednicama Zapadnog Balkana, kroz unapređenje zapošljivosti i društvene inkluzije.

3.2.19 Erasmus+ studijska posjeta „Act for Future“ – Priština i Prizren (7–12. april 2025.)

U periodu od 7. do 12. aprila 2025. godine, izvršna direktorica naše organizacije, Milica Dedić, učestvovala je u Erasmus+ studijskoj posjeti „Act for Future“, održanoj u Prištini i Prizrenu. NVO GLAS je bila sending organizacija za učesnike iz Crne Gore, a program je okupio omladinske radnike i aktiviste iz više evropskih zemalja.

Tokom petodnevnog programa, učesnici su prošli kroz niz aktivnosti uključujući upoznavanje, panel diskusije, posjete organizacijama civilnog društva, kulturne ture i rad sa lokalnim institucijama. Milica Dedić je predstavila rad i misiju organizacije, naglašavajući ulogu u osnaživanju mladih.

Program je uključivao posjete relevantnim organizacijama, kulturnim institucijama i inovacionim centrima, kao i diskusije o ulozi civilnog društva i mladih u procesima društvenih promjena. Završni dio bio je posvećen refleksiji, evaluaciji i planiranju buduće saradnje.

3.2.20 Cluster sastanak Erasmus+ – inkluzija i raznolikost (16. april 2025.)

Dana 16. aprila 2025. godine, u Evropskoj kući u Podgorici održan je cluster sastanak „Podrška inkluziji i raznolikosti mladih u Crnoj Gori kroz Erasmus+ projekte“. Sastanak je organizovala Nacionalna Erasmus+ kancelarija, uz učešće predstavnika institucija, Delegacije EU i organizacija civilnog društva.

Tokom sastanka predstavljeni su projekti iz oblasti inkluzije i raznolikosti, razmijenjena iskustva i identifikovani izazovi u implementaciji Erasmus+ programa. Poseban fokus bio je na jačanju saradnje i razvoju zajedničkih pristupa u oblasti inkluzije mladih.

3.2.21 Sastanak o uključivanju mladih u klimatske politike – Podgorica (6. jun 2025.)

Dana 6. juna 2025. godine u Evropskoj kući u Podgorici održan je radni sastanak posvećen uključivanju mladih u klimatske politike i pregovore na svim nivoima, u organizaciji Mreže za mlade Crne Gore, uz podršku RCC-a, EU i resornih ministarstava.

Sastanak je bio fokusiran na ulogu mladih u oblikovanju klimatskih politika i mogućnost formiranja Omladinskog savjeta za klimu. Razmatrani su izazovi, potencijali i mehanizmi podrške za institucionalno uključivanje mladih u procese zelene tranzicije.

Naša organizacija aktivno doprinosi ovoj oblasti kroz Erasmus+ projekte iz cirkularne ekonomije i saradnju sa međunarodnim partnerima na zaštiti životne sredine i biodiverziteta.

3.2.22 Prva konferencija liderki Crne Gore – Podgorica (5. novembar 2025.)

Dana 5. novembra 2025. godine, Milica Prelević je u ime naše organizacije prisustvovala Prvoj konferenciji liderki Crne Gore u hotelu Hilton Podgorica, u organizaciji ALCG i AMM. Konferencija je okupila žene iz različitih sektora sa ciljem jačanja ženskog liderstva i promocije jednakih mogućnosti.

Tokom događaja diskutovano je o uklanjanju barijera za žensko liderstvo, ulozi mladih liderki i značaju autentičnosti, stručnosti i međusobne podrške u profesionalnom razvoju žena. Predstavljena je i digitalna platforma za umrežavanje i edukaciju žena.

Konferencija je okupila oko 300 učesnika, potvrđujući rastući značaj teme ženskog liderstva u Crnoj Gori.

Učešće organizacije u neprojektnim aktivnostima tokom perioda 2024–2025. godine doprinijelo je jačanju njenog profesionalnog profila, umrežavanju sa relevantnim akterima i aktivnom prisustvu u procesima od javnog značaja. Kroz prisustvo i angažman na različitim događajima, organizacija je kontinuirano doprinosila razmjeni znanja i promociji tema koje su u skladu sa njenom misijom.

Ovaj segment rada potvrđuje važnost aktivnog učešća u širem društvenom kontekstu, kao komplementarnog dijela projektnih aktivnosti, koji doprinosi ukupnom uticaju i prepoznatljivosti organizacije.

4 Finansijski izvještaj za 2024. i 2025. godinu

Finansijsko poslovanje Nevladine organizacije „GLAS“ tokom 2024. i 2025. godine odvijalo se u skladu sa važećim zakonskim propisima Crne Gore, principima transparentnosti, odgovornosti i namjenskog korišćenja sredstava. Organizacija je sredstva koristila isključivo za ostvarivanje svojih programskih ciljeva i sprovođenje aktivnosti od javnog interesa. Aktivnosti organizacije tokom izvještajnog perioda finansirane su kroz projekte podržane u okviru programa Erasmus+ i Western Balkans Fund-a, pri čemu su oba programa finansirana sredstvima Evropske unije i

realizovana u skladu sa ugovorenim aktivnostima, budžetima i finansijskim pravilima. Dodatno, realizacija pojedinih aktivnosti bila je kofinansirana od strane Ministarstva regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama Crne Gore, u skladu sa odobrenim programima i uslovima finansijske podrške.

Ključni finansijski pokazatelji

Pokazatelj	2024. godina (EUR)	2025. godina (EUR)
Ukupni prihodi	12.715	64.550
Troškovi poslovanja	2.107	3.401
Troškovi zarada i ostali lični rashodi	10.608	61.149
Gotovina na kraju godine	48.717	35.288
Kratkoročne obaveze	886	2.621
Pasivna vremenska razgraničenja	47.831	32.667
Stalna imovina	802	802
Ukupna aktiva	48.717	35.288

Tokom 2024. godine organizacija je ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 12.715 EUR, prvenstveno po osnovu donacija i projektne podrške. Rashodi su bili usklađeni sa realizovanim aktivnostima i obuhvatali su troškove administracije, operativnog poslovanja i angažovanja ljudskih resursa. Na kraju godine organizacija je raspolagala novčanim sredstvima u iznosu od 48.717 EUR, dok su ukupne kratkoročne obaveze iznosile 886 EUR, što ukazuje na visok nivo likvidnosti i uredno izvršavanje finansijskih obaveza.

U 2025. godini zabilježen je značajan rast obima rada i finansijskih aktivnosti organizacije. Ukupni prihodi iznosili su 64.550 EUR, što predstavlja povećanje od približno 408% u odnosu na prethodnu godinu. Rast prihoda rezultat je uspješnog sprovođenja projekata i obezbjeđivanja dodatne finansijske podrške za realizaciju programskih aktivnosti.

Najveći dio rashoda tokom 2025. godine odnosio se na troškove zarada, naknada i drugih ličnih primanja angažovanih saradnika i zaposlenih, koji su iznosili 61.149 EUR. Troškovi poslovanja iznosili su 3.401 EUR i odnosili su se na administrativne, operativne i programske troškove neophodne za realizaciju aktivnosti organizacije.

Na dan 31. decembra 2025. godine organizacija je raspolagala novčanim sredstvima u iznosu od 35.288 EUR. Ukupne kratkoročne obaveze iznosile su 2.621 EUR, što potvrđuje da je organizacija zadržala stabilnu likvidnost i sposobnost blagovremenog izmirivanja svih dospjelih obaveza. Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 32.667 EUR odnose se na sredstva primljena za

realizaciju projektnih aktivnosti koje će biti sprovedene u narednom izvještajnom periodu, u skladu sa ugovorenim obavezama prema donatorima.

Finansijski pokazatelji za 2024. i 2025. godinu potvrđuju stabilno i odgovorno upravljanje finansijskim resursima organizacije. Tokom posmatranog perioda NVO „GLAS“ je obezbijedila značajan rast prihoda, uspješno realizovala planirane aktivnosti i održala visok nivo finansijske discipline. Ostvareni rezultati predstavljaju dobru osnovu za dalji razvoj organizacije, proširenje programskih aktivnosti i nastavak saradnje sa partnerima i donatorima u narednom periodu.

NVO Glas

NEKA SE I TVOJ GLAS CUJE!